

er til 3die Behandling*) Sagen foretages. Til denne Behandling er der fremkommet et Ændringsforslag af Udvalget til § 14. Hvad der saaledes vil være at sætte under Forhandling, er dette Ændringsforslag i Forbindelse med selve Sen.

Det stillede Ændringsforslag er saalydende:

§ 14. 3die Linie efter „Fasting“ tilføies „eller Statens Skibsværfter“.

Ordføreren (Orsted): Det er den høitagtede Marineminister, som har foranlediget Udvalget til at fremsætte dette Ændringsforslag, som nu foreligger. Ministeren har troet, at det for Søetatens Interessers Skyld vilde være meget vigtigt, om § 14 i det foreliggende Lovforslag kunde faae den nærmere Bestemmelse, som nu er foreslaaet. Allerede paa Grund deraf har Udvalget anseet det for sin Pligt at bringe denne Sag under Dmtale. Den høitagtede Minister vil iøvrigt selv nærmere retfærdiggjøre dette sit Forslag, som derfor indtil videre overlades til ham selv.

Marineministeren: Jeg skal begynde med at gøre det høitærede Thing en Undskyldning for, at dette Ændringsforslag, som aabenbart herte hjemme ved Sagens 2den Behandling, først fremkommer til 3die Behandling. Jeg har ikke Andet at anføre til min Undskyldning, end at det var overseet af mig, at Sagen var kommen til 2den Behandling, hvilket jeg først for seent opdagede. Sagen har imidlertid en for stor Vigtighed for Marinen, til at den skulde undgaa, fordi jeg ikke har passet paa. Jeg har derfor troet, at det var rigtigere, hellere nu at stille et Ændringsforslag til 3die Behandling her, end at blive dermed, indtil Sagen kom for i det andet Thing, hvilket, hvis det gik igjennem, vilde nødvendiggjøre, at Sagen kom her igjen tilbage. — Med Hensyn til selve Sagen anseer jeg det for at være af stor Vigtighed, at Marinen er sikker paa, at ingen Expropriationsret

skal kunne gjøres gjældende paa dens Værfter. Jeg maa i Almindelighed ansee dette for at være af stor Vigtighed; men i dette farlige Tilfælde har jeg, fra det Dieblif af, at Gloasvæsenet er optaget med, bestemte praktiske Grunde for at andrage derpaa, eftersom der foreligger et Forslag, hvorom Forhandlinger have været indlebede med Marineministeriet, om enten at lede en Hovedrende for Gloakerne fra Nyhavns Hoved under Strømmen, under Christiansholm og ud paa det nordøstlige Hjørne af, hvad vi kalde Arsenaløen, hvor man da vilde have 1½ Tdr. Land til at anlægge et Pumpeværk, eller, efter et andet Forslag, at lede Renden under hele Gammelholm under Strømmen over i Doffen, og eventualiter anlægge et Pumpeværk der, eller, hvis det ikke kunde skee, udenfor paa Christianshavn; men i alle Tilfælde skulde Doffen gjennegravet. Da disse Forslag kom til Marineministeriets Betænkning, lod det Sagen forelægge til Bedømmelse for Fræshytningsscommissionen, som vi kalde den, som har været nedsat til at tage Gammelholms Fræshytning under Overveielse, og den afgav derpaa en Betænkning derover, hvortil Marineministeriet sluttede sig, der blev sendt til Communalbestyrelsen. Den gik i det Væsentlige ud paa, at vi paa det Allerbestemteste maatte modsætte os ethvert fremmed Etablisement paa Nyholm og den dertil grandsende Arsenalø, hvorimod der i det Væsentlige ikke vilde være Noget imod, at man undergravede Gammelholm, og ligeledes Doffen, dog kun under visse bestemte Betingelser, idet man heller ikke kunde tillade, at der kom noget Etablisement over Jorden paa Doffen. Saaledes staaer Sagen; siden er der intet Svar kommet derpaa, saa jeg kender ikke det Resultat, hvortil Communalbestyrelsen er kommen. Det høitærede Thing vil deraf see, at der virkelig er Anledning for Marinen til at andrage paa, at Expropriationsretten ikke kan anvendes paa dens Etablisementer, men at det maa afgjøres mellem Marinen og Communalbestyrelsen, hvad der skal skee, og i den Anledning har jeg troet, at det var rigtigt, at disse Ord bleve tilføiede i § 14 af det foreliggende Lovudkast.

S. P. Hansen: Jeg nærer ingen Tvivl om, at, om ogsaa en saadan Bestemmelse som

*) Sagens tidligere Behandlinger findes Sp. 1117—1132 (1ste Beh.) og 1187—1195 (2den Beh.).